

blatt«. Sem náleží pak nesčetná pojednání věnovaná právu původce k jeho duševnímu výtvoru («O autorskoprávní ochraně děl architektonických» 1909, «O právní ochraně ideálních zájmů autora díla literárního a uměleckého v právu rakouském» 1904, «O přípustnosti a mezích exekuce autorskoprávní» 1910, «Otázka z práva nakladatelského» 1917, «Der internationale Urheberrechtsschutz zwischen Oesterreich und dem deutschen Reiche» 1903, «Právo z vynálezu v rakouském zákoně patentním» ve Sborníku 1903 a též německy v Patentblattu, «Architektonische Pläne im deutsch-österreichischen Urheberrechtsschutze» v Gerichtszeitung 1902, «Die neueste Fortbildung des Urheberrechtsschutzes zwischen Österreich und dem Deutschen Reiche» v Zeitschrift für Handels- u. Konkursrecht 1908, článek «Urheberrecht» v Österr. Staatswörterbuch 1908, atd.).

Záhy se věnoval Hermann-Otavský též studiu obtížných a složitých problémů práva pojišťovacího («K reformě soukromého práva pojišťovacího» v Právniku 1906), kteréžto vědecké bádání došlo výrazu ve znamenitém díle «Soukromé pojišťovací právo československé», ve kterém přehledně, přesně a s vědeckou důkladností jemu vlastní osvětluje základní pojmy a problémy soukromého práva pojišťovacího. Všeobecným problémům právním jsou posléze věnována pojednání vztahující se na vznik smlouvy («Der Begriff und die rechtliche Bedeutung der Antragserklärung» v Grünhutově časopise, «Projev smluvního konsensu a jeho vady dle nových osnov vládních» v Právniku, «Zur rechtlichen Beurteilung der Antragserklärung» v Assekur. J. B. »).

Již v jeho vědecké práci poznáváme také Hermannu-Otavského jako člověka: jest vždy objektivní, neosobní, skromný; vítá každý vědecký pokrok; respektuje i odchýlné cizí mínění; jest vždy důstojný. Praktický význam té které hospodářské instituce jest mu vždy důležitější než sebe důmyslnější abstraktní konstrukce a přece nepodceňuje logiku v právnickém myšlení.

Po vzniku republiky nastala Hermannu-Otavskému nová — zvýšená činnost. Byl prvním rektorem naší university v Československé republice, spolupůsobil při vzniku četných zákonů a mezinárodních úmluv státních, stal se členem mezinárodního soudu v Haagu atd. Uvážíme-li při tom jeho činnost na universitě, kde jako skvělý učitel a především pro svou osobnost byl a jest u svých žáků tak oblíben a kde zejména účastníci jeho seminářů nikdy nezapomenou, jak dovedl povzbuzovati k pokusům o vědeckou práci — uvážíme-li dále, že při veškeré této činnosti jest stále činným literárně, činným v Právnické jednotě, jejíž jest předsedou (a to nikoliv jen formálně!), zkrátka činným všestranně a všude iniciativně, intenzivně a čile, pak musíme jemu vysloviti svůj neskonalý obdiv.

Přejeme prof. Dr. Hermannu-Otavskému, aby byl ještě mnohá léta tak mlád!
Dr. Fr.

In memoriam Adolf Wach. V Lipsku zemřel dne 6. dubna t. r. vynikající procesualista Adolf Wach, universitní profesor. Pocházel z Chemna v Západních Prusích, kdež se narodil 1843. Habilitoval se

v Královci, odtud přešel do Roztok, prošel však i universitou v Tubinkách a v Bonnu, až konečně od r. 1875 trvale se usídlil v Lipsku. Jeho práce jednak zajímají se o historii procesu (*Der Arrestprozess in seiner geschichtlichen Entwicklung*, 1868) a v tomto oboru zpracoval F. L. v. Kellera *Der römische Civilprozess* (6. vyd. 1883), jednak platný soudní řád (*Vorträge über die Rechtscivilprozessordnung 1896, Handbuch des deut. Civilprozessrechts 1885 ns., Die Civilprozessordnung und die Praxis 1886 a j.*). Redigoval *Rheinische Zeitschrift für Zivil- und Processrecht*. V právnickém světě jsou také proslulé dvě pocty (*Festschrift 1913, 1923*), které Wachovi byly podány jeho žáky. Vedle známého Kleina, zemřevšího týž den ve Vídni je úmrtí Wachovo nejvýznamnější ztrátou na poli vědy právní. vr.

Dr. Josef Frič. 19. května 1926 bude tomu padesát let co zemřel Dr. Josef Frič, který uvedl na právní fakultu české přednášky a co jest ještě důležitější — přednášky o českém státním právu. V tom tkví jeho veliký význam.

Josef Frič narodil se dne 2. března 1804 ve Slaném, kde jeho otec byl krejčím. Dokončiv středoškolská studia vstoupil Josef Frič na pražskou přípravnou filosofickou fakultu, kde pod vedením Bolzanovým se vzdělával. Roku 1821 vstoupil na fakultu právní, kde byl roku 1827 povýšen na doktora práv. Touhou jeho již během právnických studií projevenou, bylo státi se zemským advokátem. Proto ještě v době svých studií vstoupil do kanceláře Dr. Jana Nejedlého, kterého častokrát zastupoval na jeho přednáškách o české řeči pro Němce, kterou četl na universitě. Tím získal si Frič, aspoň částečně, znalosti potřebné řečníkovi. Později pracoval Frič ve známé kanceláři advokáta Dr. Kaňky a tu již měl pověst obratného právníka. Není tedy divu, že již v r. 1837 stal se zemským advokátem a zároveň byl jmenován justiciářem pro panství jinonické. Při soudním řízení tohoto panství užíval Frič češtiny jako úředního jazyka. V létech čtyřicátých význam Fričův pro naše národní hnutí tak stoupl, že jeho dům stal se skutečným střediskem českého života pražského i venkovského, ba dokonce Frič navázal styky s národním hnutím slovenským. Do téže doby spadají Fričovy překlady právní, jmenovitě soudního a konkursního řádu a jiné. O dokonalosti díla svědčí, že Frič, pracovav s Dr. A. Štrobachem a K. J. Erbenem, opatřil svůj překlad dokonalým slovníkem česko-německým právnických termínů. Obojí, překlady i slovník, vydal svým nákladem. Dal takto aspoň nejzákladnější rysy české moderní právní terminologii. Překlady tyto vyšly v roce 1848.

Když v březnu 1848 bylo dovoleno doktorům práv vyučovati na universitě, byl to Frič, jenž první ujal se dne 5. června 1848 slova na právní fakultě. On též, po přestávce v době bouří svatodušních, znovu zahájil a vytrval i v době Bachova absolutismu. Jediný česky přednášel až do roku 1861, kdy začal své přednášky Dr. A. Randa. Když pak Dr. Fričovi byl dne 25. října 1861 udělen titul mimořádného profesora, s ponecháním advokátní praxe, nic již nestálo v cestě, aby byl zvolen za děkana sboru doktorů práv. Dověšiv 70 let, vzdal se profesury.

Ve svém praktickém zaměstnání vynikl nejen jako dovedný advokát, ale jako vzorný organisátor. On vypracoval návrh na revisi obecního řádu, pokusil se napsati návrh ústavy atd. Nejvíce však se zapsal do dějin našeho obrození úspěšným obhájením Karla Havlíčka před kutnohorskou porotou a pak obhajováním obce pražské proti »sedmašedesátníkům.«. Ovšem Frič vynikl nejen v oboru soudního řízení, ale hlavně v přednáškách o českém státním právu, které četl hlavně od svého jmenování mimořádným profesorem. V tomto oboru